

Éghajlat-politikai konferencia (szimuláció): Az éghajlati igazságosság „keményvonalasai”

Címzettek: Az éghajlati igazságosság „keményvonalasainak” főtárgyalói
Tárgy: Felkészülés az éghajlat-politikai csúcstalálkozóra

Üdvözljük Önöket az éghajlat-politikai csúcstalálkozón! Az ENSZ főtitkára felkérte Önöket és valamennyi érintett érdekcsoport vezetőit, hogy működjenek együtt az éghajlatváltozás sikeres kezelése érdekében. Felkérőlevelében a főtitkár [kifejtette](#), hogy „Az éghajlati vészhelyzet olyan versenyfutás, amelyben jelenleg vesztesre állunk. De ezt a versenyt meg is nyerhetjük. A legmegbízhatóbb tudományos eredmények szerint ha a hőmérséklet-emelkedés egy kicsit is meghaladja az 1,5 °C-ot, az súlyos és helyrehozhatatlan károkat okoz majd az életünk alapjait biztosító ökoszisztémákban. A tudomány szerint azonban még nincs túl késő. Még tehetünk ellene valamit! Ehhez azonban alapvető változtatásokra lesz szükség a társadalom minden területén, így például az ételtermelés és a földhasználat módja, a közlekedés üzemanyagai és a gazdaság energiaellátása terén. Ha együtt lépünk fel, senki sem fog lemaradni.”

A csúcstalálkozó célja egy terv kidolgozása annak érdekében, hogy a globális felmelegedés az iparosodás előtti szinthez képest legfeljebb 2 °C [3,6 °F] legyen, de lehetőleg csak a Párizsi Megállapodásban hivatalosan rögzített célt, az 1,5 °C-ot [2,7 °F-ot] érje el. A [tudományos adatokból](#) egyértelműen kitűnik, hogy ha a felmelegedés meghaladja ezt a szintet, az katasztrofális és visszafordíthatatlan következményekkel jár majd, melyek az összes ország népének egészségét, jólétét és életét fenyegetik.

Az Önök csoportja egyrészt jól ismert, nagy környezetvédelmi szervezeteket, másrészt fiatalok vezette újabb mozgalmakat foglal magában. Mindkettőhöz világszerte követők milliói csatlakoztak. Csoportjukhoz tartoznak emellett a legsérülékenyebb közösségek, például olyan, kis szigetországok és őslakos népek képviselői is, akiket az éghajlatváltozás az elsők között érint, és akik boldogulása, sőt a túlélési képessége is attól függ, hogy sikerül-e a globális felmelegedést az iparosodás előtti szinthez képest legfeljebb 1,5 °C-ra korlátozni. Önök a jövőért, a szegényekért és a világ legsebezhetőbb csoportjaiért állnak ki.

Az Önök számára a következő szakpolitikai intézkedések a legfontosabbak, de bármilyen lehetséges intézkedést javasolhatnak vagy megakadályozhatnak.

- 1. A felmelegedés mértékét jóval 2 °C alatt, 1,5 °C-hoz minél közelebb kell tartani.** A 2 °C-kal felmelegedett világ is súlyos következményeket hoz majd a mai fiatalok és a kiszolgáltatott helyzetben lévő lakosság számára. Noha ők járultak hozzá a legkevésbé az éghajlatváltozáshoz, mégis ők fognak többet szenvedni a szélsőséges időjárás okozta katasztrófák, az egyre gyakoribb és súlyosabb árvizek, az aszályok, a hóhullámok és a közegészségügyi válságok miatt. Ha sikerül az üvegházhatást okozó gázok (ÜHG) kibocsátásának minél hamarabbi csökkentését előírni, lehetővé tehető a legszigorúbb megállapodást elérni, az enyhíteni fogja a fejlődő országokban élők, az őslakos népek tagjaira, illetve a szegényekre és a fiatalokra gyakorolt hatásokat.
- 2. A szén-dioxid-kibocsátásra kiszabott magas ár, a megújuló energiaforrások támogatása és a fosszilis tüzelőanyagok megadóztatása révén a lehető leghamarabb el kell érni, hogy 100%-ban megújuló energiákat használjunk fel.** A fosszilis tüzelőanyagokból (szén, olaj, földgáz) származó kibocsátások járulnak hozzá a legnagyobb mértékben az éghajlatváltozáshoz. A világnak azonnal csökkentenie kell a fosszilis tüzelőanyagok kitermelését, és a föld alatt kell tartania ezeket a széntartalmú anyagokat. A közgazdászok egyetértenek abban, hogy a szén-dioxid (CO₂)

kibocsátásának a környezeti és társadalmi költségek figyelembevételével történő beárázása (egy tonna CO₂-ra vetítve jóval több mint 50 dollár) a legjobb módja a globális kibocsátás csökkentésének. Fontolóra vehetik emellett a megújuló energiaforrások felhasználásának támogatását és/vagy a szén, az olaj és a gáz használatának megadóztatását, illetve szabályozását.

3. **Vissza kell fogni az erdőirtásokat.** A világ erdeinek területe rohamosan csökken. Az erdőirtás jelenleg az üvegházhatású gázok kibocsátásának mintegy 15%-áért felelős. Lépjenek fel a megmaradt erdők és a bennük élő vagy létfenntartásuk során az erdőkre támaszkodó emberek, köztük az őslakos népek védelme érdekében. Az erdők védelme az édesvízkészleteket, a természeti erőforrásokat és a biológiai sokféleséget is védi.
4. **Óvatosnak kell lenni az olyan törekvésekkel, amelyek veszélyeztetik a globális élelmiszer-termelést, illetve a földtulajdon- és földhasználati jogokat.** Az olyan intézkedések széles körű megvalósításához, mint amilyen az erdőtelepítés, a bioüzemanyagok termelése vagy a szén-dioxid légkörből való eltávolításának bizonyos módszerei (például a biomassa szén-dioxid-leválasztás és -tárolás melletti energiacélú felhasználása, angol rövidítéssel BECCS), jelentős földterületekre van szükség, ami veszélyeztetheti az élelmiszer-termelést, emellett az őslakos népeket és a szegényeket elűzheti otthonaikból. Minden egyes intézkedésnél vegyék figyelembe, hogy az mennyi földterületet igényel.
5. **Lobbizzanak a többi csoportnál a határozott fellépés érdekében.** Független aktivistaként Önöknek nem kell alárendelniük magukat senki más érdekeinek, viszont a kormányokhoz és a fosszilis tüzelőanyagok iparához képest nincs is túl nagy alkuerejük. A fosszilis tüzelőanyagok ágazata megpróbálja majd naivnak és rosszul tájékozottnak beállítani és ezzel a perifériára szorítani Önöket és az Önök által képviselt embereket. Megpróbálnak majd kételyeket ébreszteni az éghajlattudománnyal szemben, hangsúlyozva a bizonytalansági tényezőket, ugyanazt a módszert követve, mint amelyet a dohányipar sok éven át sikeresen alkalmazott [a közvélemény összezavarására és az ellenük irányuló fellépés késleltetésére](#). Használjanak bármilyen erőszakmentes taktikát, amelyet megfelelőnek tartanak ahhoz, hogy felkeltsék a hatalmon lévők figyelmét. Tarthatnak például békés tüntetéseket vagy szenvedélyes beszédek. Ne feledjék, hogy erkölcsi szempontból mindenképp Önöknek van igazuk, és emlékeztessék az embereket, hogy miért küzdenek: egy olyan világért, amelyben minden gyermek és minden felnőtt boldogulhat.

További szempontok

Az éghajlati mozgalom egyre erősödik. A tudományos konszenzus egyértelmű: az éghajlatváltozás már zajlik, elsősorban emberi tevékenységek okozzák, és ha nem teszünk ellene, akkor lerombolja jólétünket, tönkreteszi egészségünket, és az életünket is követelheti. A legtöbb vesztenivalójuk a mai fiataloknak van. Ők egy olyan, fosszilis tüzelőanyagokra épülő gazdaságba születtek bele, amelyet nem ők építettek ki, de amely azzal fenyegeti őket, hogy egy elszegényedett, veszélyes világban kell élniük, nélkülözve azt a gazdag, sokrétű növény- és állatvilágot, amelyet az eddigi generációk még élvezhettek. Az éghajlatváltozás kapcsán tehát egyértelműen felmerül az igazságosság kérdése. Minél hamarabb csökkenti az összes vállalkozás, fogyasztó és nemzet a saját kibocsátásait, annál valószínűbb, hogy együtt sikeresen megoldjuk a problémát, és annál könnyebb lesz az átmenet.

Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése közegészségügyi és társadalmi előnyökkel jár majd, például jobb lesz a levegő- és a vízminőség, zöldebbek lesznek a városok, megbízhatóbb lesz az energia- és az élelmiszer-ellátás, az emberek egészségesebbek lesznek, új munkahelyek jönnek létre és nő a fenyegető problémákkal szembeni ellenálló képesség. Ha sikerül a felmelegedést 2 °C helyett 1,5 °C-ra korlátozni, azzal több mint 100 millió embert mentenénk meg a vízhiánytól, akár 2 milliárd embert a veszélyes hőhullámoktól, valamint számos növény- és állatfajt az éghajlatváltozás miatti kihalás veszélyétől. Az ennek az éghajlati eredménynek az elérését célzó intézkedések összesített haszna világszinten valószínűleg meghaladná a 20 billió dollárt, miközben ezek a lépések a globális gazdasági egyenlőtlenségeket is enyhítenék. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) egyértelműen kijelenti, hogy a felmelegedésnek ez a korlátozása „[a fizika és a kémia törvényei alapján lehetséges](#)”, és felvázolja azokat a forgatókönyveket, amelyek révén ezt a célt a mai technológiákkal el lehet érni (<https://www.ipcc.ch/sr15/>).

Az éghajlatváltozás hatásai nem lesznek mindenütt egyformák. Rendkívül igazságtalan, hogy azok az emberek szenvednek majd a legnagyobb mértékben, akik a legkevésbé járultak hozzá a globális felmelegedéshez, és egyúttal ők rendelkeznek majd a legkevésbé erőforrással és infrastruktúrával ahhoz, hogy alkalmazkodjanak a megváltozott körülményekhez. A világ legsérülékenyebb régiói közé tartozik többek közt a Szubszaharai-Afrika, Dél- és Délkelet-Ázsia, Latin-Amerika, valamint a csendes-óceáni és a világ más részein fekvő szigetállamok. Számos fejlődő ország nagymértékben támaszkodik az éghajlatra érzékeny ágazatokra, például a mezőgazdaságra, az erdészetre vagy az idegenforgalomra. A fejlett országokon belül is sokan megszenvedik majd az éghajlati hatásokat, főképp az ottani szegények, a mezőgazdasági termelők és más veszélyeztetett népességcsoportok.

A világnak eddig nem látott mértékű kihívással kell szembenéznie. Sok szerencsét! A jövő azon múlik, hogy Önök sikerrel járnak-e.